

KOMISJONI OTSUS,

13. veebruar 2006,

millega kohustatakse liikmesriike võtma ajutiselt haigusetkitaja *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Bührer) Nickle *et al.* (männi nematood) leviku takistamiseks lisameetmeid Portugali muude alade suhtes kui need, kus kõnealust haigusetkitajat teadaolevalt ei esine

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 345 all)

(2006/133/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiivi 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 16 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Kui liikmesriik arvab, et on otsene oht haigusetkitaja *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Bührer) Nickle *et al.* (männi nematood) levimiseks tema territooriumile teisest liikmesriigist, peaks tal olema luba võtta ajutiselt vajalikke lisameetmeid, et ennast selle ohu vastu kaitsta.
- (2) Portugal teatas 25. juunil 1999 teistele liikmesriikidele ja komisjonile, et mõnes tema territooriumilt pärit männipuudelt võetud proovis on kindlaks tehtud nakatumine männi nematoodiga. Komisjon on vastu võtnud otsused 2000/58/EÜ ⁽²⁾ ja 2001/218/EÜ, ⁽³⁾ milles on määratletud männi nematoodi vastu võetavad meetmed.
- (3) Veterinaar- ja Toiduameti hinnangute, viimati 2004. aasta novembris Portugalilt saadud lisateabe ning liikide *Abies* Mill., *Cedrus* Trew, *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L., *Pseudotsuga* Carr. ja *Tsuga* Carr. puidu, eraldatud koore ja taimede suhtes teiste liikmesriikide tehtud ametlike uuringute põhjal ilmneb, et tõrjeprogrammi kohaldamise tulemusel Portugalis ei ole männi nematood levinud Portugalis piiritletud aladelt väljapoole. Siiski on nendel aladel tehtud uuringute käigus veel leitud männi nematoodiga nakatumise tunnustega puid.

(4) Alaline taimetervise komitee hindas oma koosolekul 2004. aasta juulis ja 2005. aasta mais, kuidas Portugal on rakendanud 2003. aasta veebruaris heakskiidetud ja 2003. aasta juunis muudetud keskmise pikkusega tõrjeprogrammi männi nematoodi suhtes. Viimasel koosolekul jõuti järeldusele, et piiritletud alal ei ole nakkustaseme kavandatud vähendamist veel täielikult saavutatud.

(5) Seepärast on vajalik, et Portugal jätkaks erimeetmete võtmist seoses puidu, eraldatud koore ja peremeestaimede liikumisega Portugali piiritletud aladel ning niisugustelt aladelt Portugali muudele aladele ja teistesse liikmesriikidesse.

(6) Samuti on männi nematoodi likvideerimiseks vaja, et Portugal jätkaks meetmete võtmist selle leviku tõkestamiseks. Seepärast tuleks esitada ajakohastatud keskmise pikkusega tõrjeprogramm männi nematoodi leviku paremaks kontrollimiseks eesmärgiga see haigus likvideerida.

(7) Teistel liikmesriikidel peaks jätkuvalt olema võimalus võtta lisameetmeid oma territooriumi kaitseks männi nematoodi eest.

(8) Erimeetmete ja keskmise pikkusega tõrjeprogrammi rakendamise tulemusi tuleks hinnata pidevalt, eriti Portugalilt ja teistelt liikmesriikidelt saadava teabe põhjal.

(9) Käesoleva direktiiviga ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taimetervise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

⁽¹⁾ EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2005/77/EÜ (ELT L 296, 12.11.2005, lk 17).

⁽²⁾ EÜT L 21, 26.1.2000, lk 36.

⁽³⁾ EÜT L 81, 21.3.2001, lk 34. Otsust on viimati muudetud otsusega 2003/127/EÜ (ELT L 50, 25.3.2003, lk 27).

a) männi nematood (PWN) – *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Bührer) Nickle *et al.*;

- b) vastuvõtlik puit ja koor – okaspuude (*Coniferales*) puit ja eraldatud koor, v.a liigi *Thuja L.* puit ja eraldatud koor;
- c) vastuvõtlikud taimed – liikide *Abies Mill.*, *Cedrus Trew.*, *Larix Mill.*, *Picea A. Dietr.*, *Pinus L.*, *Pseudotsuga Carr.* ja *Tsuga Carr.* taimed (v.a viljad ja seemned).

Artikkel 2

Kuni 31. märtsini 2008 tagab Portugal käesoleva otsuse lisas sätestatud tingimuste täitmise vastuvõtliku puidu ja koore ning vastuvõtlike taimede osas, mida veetakse Portugalis vastavalt artiklile 5 määratletud piiritletud aladel või neilt välja Portugali muudele aladele või teistesse liikmesriikidesse.

Portugal esitab 15. veebruariks 2006 ajakohastatud keskmise pikkusega tõrjeprogrammi männi nematoodi leviku tõkestamiseks eesmärgiga see haigus likvideerida. Kõnealune programm hõlmab Portugali tingimustes teadaolevalt männi nematoodi suhtes väga vastuvõtlike puuliikide majandamise üksikasju piiritletud alal. Käesolev otsus vaadatakse uuesti läbi 30. aprilliks 2007 ja 30. märtsiks 2008.

Artikkel 3

Muud sihtliikmesriigid kui Portugal võivad:

- a) kontrollida Portugali piiritletud aladelt pärit ja nende territooriumile toodud vastuvõtliku puidu ja koore ning vastuvõtlike taimede saadetisi männi nematoodi suhtes;
- b) võtta edasisi vajalikke meetmeid selliste saadetiste ametlikuks järelevalveks, et kindlaks teha, kas need vastavad käesoleva otsuse lisas kehtestatud tingimustele.

Artikkel 4

Liikmesriigid teevad ametlikke iga-aastasi uuringuid oma territooriumilt pärit ja männi nematoodile vastuvõtliku puidu ja koore ning vastuvõtlike taimede puhul, et kindlaks teha, kas on tõendeid männi nematoodiga nakatumise kohta.

Ilma et see piiraks direktiivi 2000/29/EÜ artikli 16 lõike 1 kohaldamist, edastatakse kõnealuste uuringute tulemused komisjonile ja teistele liikmesriikidele 15. detsembriks 2006 ja 15. detsembriks 2007.

Artikkel 5

Võttes arvesse artiklis 4 osutatud uuringute tulemusi, määrab Portugal kindlaks alad, kus männi nematoodi teadaolevalt ei esine, ning piiritleb alad (edaspidi "piiritletud alad"), mis koosnevad osast, kus männi nematoodi esineb, ja puhvervööndina määratletud osast, mis ümbritseb esimest osa vähemalt 20 km laiuselt.

Komisjon koostab nende alade loetelu, kus männi nematoodi teadaolevalt ei esine, ning edastab selle loetelu alalisele taime-tervise komiteele ja teistele liikmesriikidele. Kõiki Portugali alasid, mis ei kuulu eespool nimetatud loetelusse, käsitatakse piiritletud aladena.

Nimetatud loetelu ajakohastatakse vastavalt artikli 4 esimeses lõigus osutatud uuringutulemustele ning direktiivi 2000/29/EÜ artikli 16 lõike 1 alusel teatatavatele järeldustele.

Artikkel 6

Otsus 2001/218/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 7

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 13. veebruar 2006

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Markos KYPRIANOU

LISA

Artikli 2 kohaldamisel täidetakse järgmisi tingimusi:

1. Ilma et see piiraks punktis 2 osutatud sätete kohaldamist, kui Portugali piiritletud aladelt veetakse teistele aladele või teistesse liikmesriikidesse:

a) vastuvõtlikke taimi, on nendega kaasas taimepass, mis on koostatud ja välja antud vastavalt komisjoni direktiivile 92/105/EMÜ⁽¹⁾ pärast seda, kui:

- taimi on ametlikult kontrollitud ja leitud need olevat vabad männi nematoodi tunnustest või sümptomitest ja
- tootmiskohas või selle vahetus läheduses ei ole männi nematoodi sümptomeid täheldatud alates viimase täieliku vegetatsioonitsükli algusest;

b) vastuvõtlikku puitu ja eraldatud koort, välja arvatud puit, mis esineb järgmisel kujul:

- täielikult või osaliselt kõnealustest okaspuudest saadud laastud, tükikesed või puidujäätmed,
- pakkekastid, puitpakendid või vaadid,
- puitalused, äärtega puitalused või muud kaubaalused,
- pakkimispuut, tugipostid ja aluspuud,

kuid kaasa arvatud puit, millel ei ole säilinud looduslikku kumerat pinda, on sellega kaasas punkti 1 alapunktis a osutatud taimepass, pärast seda, kui puit või eraldatud koor on läbinud asjakohase kuumtötluse, nii et 30 minutiks saavutatakse sisetemperatuur vähemalt 56 °C, et tagada elusate männi nematoodide puudumine;

c) vastuvõtlikku puitu, mis on täielikult või osaliselt kõnealustest okaspuudest saadud laastude, tükikeste või puidujäätmetena, sellega on kaasas kõnealune taimepass pärast asjakohase fumigatsiooni läbimist, et tagada elusate männi nematoodide puudumine;

d) vastuvõtlikku puitu, mis on pakkimispuudu, tugipostide ja aluspuudena, kaasa arvatud puit, millel ei ole säilinud looduslikku kumerat pinda:

- kooritakse see,
- ei tohi selles leiduda üle 3 mm läbimõõduga tõugauke,
- on selle valmistamise ajal saavutatud niiskusesisaldus kuivaine protsendimäärana väljendatult alla 20 %;

e) vastuvõtlikku puitu, mis on pakkekastide, puitpakendi, vaatide ja muude samalaadsete pakenditena, puitaluste, äärtega puitaluste ja muude kaubaalustena, kaubaaluste puidust äärtena, mida mitmesuguste objektide veol tegelikult kasutatakse või ei kasutata, läbib see asjakohase kuumtötluse, nii et 30 minutiks saavutatakse sisetemperatuur vähemalt 56 °C, rõhu all immutamise või fumigeerimise, et tagada elusate männi nematoodide puudumine, ning sellele kantakse ametlikult tunnustatud töötuse märgistus, mis võimaldab identifitseerida, kus on töötus läbi viidud ja kes on seda teinud, või on sellega kaasas kõnealune taimepass, mis kinnitab võetud meetmeid.

2. Juhul kui Portugali piiritletud aladel veetakse:

a) vastuvõtlikke taimi:

- mis on kasvanud tootmiskohtades, kus männi nematoodi sümptomeid ei ole täheldatud, või nende vahetus läheduses alates viimase täieliku vegetatsioonitsükli algusest ning on ametlikel kontrollidel leitud olevat vabad männi nematoodi tunnustest või sümptomitest, on nendega tootmiskohast välja viimisel kaasas kõnealune taimepass,
- mis on kasvanud tootmiskohtades, kus männi nematoodi sümptomeid on täheldatud, või nende vahetus läheduses alates viimase täieliku vegetatsioonitsükli algusest või mis on identifitseeritud männi nematoodist nakatatuna, ei viida neid tootmiskohast välja, vaid hävitatakse põletades,

⁽¹⁾ EÜT L 4, 8.1.1993, lk 22. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2005/17/EÜ (ELT L 57, 3.3.2005, lk 23).

- mis on kasvanud niisugustes kohtades nagu metsas ja avalikes või eraaedades ning mis on identifitseeritud männi nematoodist nakatatuna või millel esinevad tervisehäirete mis tahes sümptomid või mis kasvavad kahjustatud aladel:
 - kui need on identifitseeritud ajavahemikul 1. novembrist 1. aprillini, langetatakse need samal ajavahemikul, või
 - kui need on identifitseeritud ajavahemikul 2. aprillist 31. oktoobrini langetatakse need viivitamata ning
 - kontrollitakse neid männi nematoodi suhtes, kui need asuvad vastavalt artikli 5 sätetele puhvervööndina määratletud aladel. Kui nematoodi esinemine leiab kinnitust, muudetakse piiritletud alade piire sellele vastavalt;
- b) ajavahemikul 1. novembrist 1. aprillini vastuvõtlikku puitu, mis on ümarpuidu või saematerjalina, koorega või ilma, sealhulgas puitu, millel ei ole säilinud looduslikku kumerat pinda, ja mis:
 - i) on saadud puudest, mis on identifitseeritud männi nematoodiga nakatatuna või mis kasvasid kahjustatud aladel või millel esinesid tervisehäirete mis tahes sümptomid, tuleb see enne 2. aprilli:
 - hävitada põletamise teel ametliku kontrolli all selleks ettenähtud kohtades või
 - vedada ametliku kontrolli all:
 - töötlemisettevõttesse, kus see hakitakse ja kasutatakse samas ettevõttes, või
 - tööstusettevõttesse, kus seda kasutatakse küttepuiduna, või
 - töötlemisettevõttesse, kus puit kas:
 - läbib kuumtöötluste nii, et 30 minutiks saavutatakse sisetemperatuur vähemalt 56 °C, või
 - hakitakse ja fumigeeritakse, et tagada elusate männi nematoodide puudumine;
 - ii) mis on saadud muudest kui alapunktis i osutatud puudest, kontrollitakse seda ametlikult männi nematoodi ja *Monochamus* spp. suhtes; kui männi nematoodi ja *Monochamus* spp. esinemine leiab kinnitust, kohaldatakse puidu suhtes alapunktis i osutatud sätteid; kui männi nematoodi ja *Monochamus* spp. esinemine ei leia kinnitust, võib puidu vedada ametliku kontrolli all töötlemisettevõttesse edasiseks kasutamiseks ehituspuiduna või vedada selle erandina ametliku kontrolli all Portugali muudel aladel peale piiritletud alade asuvatesse heakskiidetud töötlemisettevõtetesse, millest on komisjonile teatatud ja kus ajavahemikul 1. novembrist 1. aprillini:
 - kasutatakse sellisest puidust laaste tööstuslikul otstarbel ühes sellises heakskiidetud töötlemisettevõttes või
 - puit:
 - läbib kuumtöötluste nii, et 30 minutiks saavutatakse sisetemperatuur vähemalt 56 °C. Sellise kuumtööteldud puidu edasivedu on lubatud tingimusel, et sellega on kaasas taimepass, või
 - hakitakse ja fumigeeritakse, et tagada elusate männi nematoodide puudumine. Sellise fumigeeritud puidu edasivedu on lubatud tingimusel, et sellega on kaasas taimepass, või
 - hakitakse ja seda kasutatakse samas ettevõttes tööstuslikel eesmärkidel või
 - veetakse ametliku kontrolli all töötlemisettevõttesse, kus puit kas:
 - läbib kuumtöötluste nii, et 30 minutiks saavutatakse sisetemperatuur vähemalt 56 °C, või
 - hakitakse ja fumigeeritakse, et tagada elusate männi nematoodide puudumine, või
 - hakitakse ja kasutatakse tööstuslikel eesmärkidel;
- c) ajavahemikul 2. aprillist 31. oktoobrini vastuvõtlikku puitu, mis on ümarpuidu või saematerjalina, koorega või ilma, sealhulgas puitu, millel ei ole säilinud looduslikku kumerat pinda, ja mis:
 - i) on saadud puudest, mis on identifitseeritud männi nematoodiga nakatatuna või mis kasvasid kahjustatud aladel või millel esinesid tervisehäirete mistahes sümptomid, tuleb see:
 - viivitamata hävitada põletamise teel ametliku kontrolli all selleks ettenähtud kohtades või

- viivitamata koorida selleks ettenähtud kohtades metsast väljas enne ametliku kontrolli all vedamist ladustamiskohtadesse, kus puitu töödeldakse asjakohase insektitsiidiga, või asjakohastesse ja heakskiidetud märgladustamisrajatistesse, mis on ligipäätavad vähemalt eespool nimetatud ajavahemiku vältel, edasisaatmiseks tööstusettevõttesse:
 - viivitamatuks hakkimiseks ja kasutamiseks tööstuslikel eesmärkidel või
 - viivitamatuks kasutamiseks kütusena samas ettevõttes või
 - viivitamatuks kuumtöötlemiseks nii, et 30 minutiks saavutatakse sisetemperatuur vähemalt 56 °C, või
 - viivitamatuks hakkimiseks ja fumigeerimiseks, et tagada elusate männi nematoodide puudumine;
- ii) on saadud muudest kui alapunktis i osutatud puudest, kooritakse see viivitamata langetamiskohal või selle vahetus läheduses ja:
 - kontrollitakse seda ametlikult männi nematoodi ja *Monochamus* spp. suhtes; kui männi nematoodi ja *Monochamus* spp. esinemine leiab kinnitust, kohaldatakse puidu suhtes alapunktis i osutatud sätteid; kui männi nematoodi ja *Monochamus* spp. esinemine ei leia kinnitust, võib puidu vedada ametliku kontrolli all töötlemisettevõttesse edasiseks kasutamiseks ehituspuiduna või
 - veetakse ametliku kontrolli all töötlemisettevõttesse, kus puit kas:
 - hakitakse ja seda kasutatakse tööstuslikel eesmärkidel või
 - läbib kuumtöötlust nii, et 30 minutiks saavutatakse sisetemperatuur vähemalt 56 °C, või
 - hakitakse ja fumigeeritakse, et tagada elusate männi nematoodide puudumine;
- d) vastuvõtlikku koort:
 - hävitatakse see põletamise teel või kasutatakse tööstusettevõttes kütteks või
 - kuumtöödeldakse seda nii, et 30 minutiks saavutatakse koore sisetemperatuur vähemalt 56 °C, või
 - fumigeeritakse seda, et tagada elusate männi nematoodide puudumine;
- e) vastuvõtlikku puitu, mis on langetamise ajal tekkinud puidujäätmelena, põletatakse see ametliku kontrolli all selleks ettenähtud kohtades:
 - ajavahemikul 1. novembrist 1. aprillini sama ajavahemiku jooksul või
 - ajavahemikul 2. aprillist 31. oktoobrini viivitamata;
- f) vastuvõtlikku puitu, mis on puidu töötlemisel tekkinud jäätmelena, põletatakse see viivitamata ametliku kontrolli all selleks ettenähtud kohtades, kasutatakse seda töötlemisettevõttes küttepuiduna või fumigeeritakse seda, et tagada elusate männi nematoodide puudumine;
- g) vastuvõtlikku puitu, mis on pakkekastide, puitpakendi, vaatide ja muude samalaadsete pakenditena, puitaluste, äärtega puitaluste ja muude kaubaalustena, kaubaaluste puidust äärtena, pakkimispuidu, tugipostide ja aluspuudena, kaasa arvatud puit, millel ei ole säilinud looduslikku kumerat pinda:
 - kooritakse see,
 - ei tohi selles leiduda üle 3 mm läbimõõduga tõugauke,
 - on selle valmistamise ajal saavutatud niiskusesisaldus kuivaine protsendimäärana väljendatult alla 20 %.